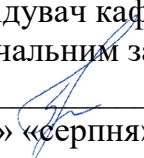

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та управління навчальним закладом

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри педагогіки та управління
навчальним закладом
 Геннадій БЕСАРАБЧУК
«29» «серпня» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТОЛОГІЯ

для підготовки фахівців	другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною	Управління навчальним закладом
програмою	
спеціальності	073 Менеджмент
галузі знань	07 Управління та адміністрування
мова навчання	українська

2023-2024 н. р.

Розробник програми:

Геннадій БЕСАРАБЧУК, завідувач, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Протокол №7 від «29» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант
освітньо-професійної програми

підпис

Геннадій БЕСАРАБЧУК
прізвище, ініціали

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСВІТОЛОГІЯ»

1. Мета навчальної дисципліни «Освітологія» – розвинути здатність здійснювати управлінську діяльність у закладах освіти з використанням наукових результатів функціонування сучасних освітніх систем у сфері освіти в її сталому розвитку.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	НС, 1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	40	16
Лекційні заняття	16	6
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття	24	10
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80	104
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни – входить до обов'язкових компонентів і зазначена в переліку освітніх компонентів професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення дисципліни заплановане в 1 семестрі (денна форма здобуття вищої освіти) та на настановній сесії і в 1 семестрі (заочна форма здобуття вищої освіти).

5. Програмні компетентності навчання.

ЗК2 Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів освітньої, управлінської діяльності).

ЗК5 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2 Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими заклад освіти визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК7 Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК9 Здатність аналізувати й структурувати проблеми навчального закладу, освітньої установи, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни. За освітньо-професійною програмою досягаються такі результати навчання:

ПРН2 Ідентифікувати проблеми у закладах освіти та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН3 Проєктувати ефективні системи управління навчальним закладом.

ПРН5 Планувати діяльність освітніх установ в стратегічному та тактичному розрізах.

Здобувачі вищої освіти повинні **знати:** про об'єкт, предмет, завдання та предметне поле освітології як наукового напрямку інтегрованого дослідження сфери освіти; про сферу освіти у різних площинах, вимірах, співвідношеннях та взаємозв'язках з метою усвідомлення закономірностей і тенденції її розвитку; про джерела розвитку освітніх систем; про основні концепції освітології; про складові освітологічної підготовки, а саме: Освітологія – витоки наукового напрямку. Генеза поняття «Освіта». Освіта як відображення сутності суспільного розвитку. Поняття «едукологія» та «освітологія». Становлення та розвиток освітології в Україні. Формування освітології як наукового напрямку інтегрованого дослідження сфери освіти. Науковий тезаурус освітології як наукового напрямку. Значення освітології у сталому розвитку суспільства. Складові освітологічної підготовки. Освітологія як галузь міждисциплінарного наукового пізнання. Історія освіти та її значення для модернізації освітньої галузі. Освітня політика. Освітнє право. Управління освітою в Україні. Економіка освіти. Механізми розвитку освіти. Конкурентоспроможність та джерела розвитку освітніх систем. Поняття конкуренції та конкурентоспроможності освітніх систем. Аналіз освітньої статистики та глобальних рейтингів у сфері освіти. Основні чинники глобальної конкуренції на ринку освітніх послуг. Стратегії мінімізації наслідків глобалізації на ринку освітніх послуг. Освіта як сфера проєктування. Моніторинг освіти. Стандартизація і конвергенція освіти. Національна система і національна рамка кваліфікацій. Забезпечення багатопрофільності університетської освіти як провідна мова конкурентоспроможності вищої школи. Методики оцінювання ефективності інноваційної політики закладу вищої освіти. Синтез освіти і науки. Випереджувальна функція освіти в розвитку якості людини, якості суспільного інтелекту, якості самої освітньої системи. Інноваційна освітня діяльність. Основні підсистеми та процеси в закладі освіти. Освітня підсистема. Інноваційна підсистема. Управлінська підсистема. Підсистема забезпечення функціонування закладу освіти. Ознаки інноваційної освіти. Інноваційна політика закладу освіти. Характеристика поняття «освітній простір» та «інноваційний освітній простір». Прогнозування інноваційного розвитку закладу освіти. Проєктно-орієнтований розвиток закладу освіти. Інновації у вищій освіті. Розвиток сучасного закладу вищої освіти в контексті євроінтеграційних процесів. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення

якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) 2015 р. Імплементация Болонського процесу у вищу освіту країни. Парижське Комюніке 2018 р.: студентоцентроване навчання, вдосконалення викладання і надзвичайна важливість національного та міжнародного діалогу із залученням усіх стейкхолдерів. Римське Комюніке 2020 р.: розвиток більш інклюзивного, інноваційного, взаємопов'язаного та стійкого Європейського простору вищої освіти. Розвиток в закладі вищої освіти інклюзивного освітнього середовища. Сучасні освітні технології. Сутність сучасних освітніх технологій. Інтерактивні технології навчання. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод). Проєктна технологія навчання. Квест-технологія. Технологія web-квест як різновид освітнього квесту. Імітаційні технології навчання. Гейміфікація в освіті. Інтегративно-модульна технологія навчання. Професійна готовність працівників освіти до педагогічної діяльності. Сутність професійної готовності працівників освіти до педагогічної діяльності. Характеристика основних компонентів готовності до педагогічної діяльності. Змістово-операційний компонент готовності (система професійних знань, умінь і навичок, педагогічне мислення, професійне спрямування уваги, сприймання та пам'яті). Мотиваційно-цільовий компонент готовності (позитивне ставлення та інтерес до професії, бажання присвятити себе педагогічній діяльності). Оцінний компонент готовності (самооцінка власної професійної підготовленості). Ціннісно-орієнтаційний компонент готовності (розуміння професійних цінностей та етичних норм, духовність, громадська активність та професійна відповідальність). Комунікативно-інформаційний компонент готовності (комунікативна компетентність; сформованість комунікативних умінь; розвиток інформаційної культури; використання новітніх інформаційних технологій у професійній педагогічній діяльності). Креативний компонент готовності (розвиток педагогічної творчості; педагогічна майстерність та професійна культура; використання нових, креативних підходів у методиці навчання). Готовність до реалізації інновацій в освітній діяльності. Готовність керівника закладу освіти до реалізації функції організування в професійній діяльності; **вміти:** сформувати власний стиль наукової, професійно-педагогічної діяльності; усвідомлювати перспективні тенденції розвитку педагогічної науки, що ґрунтуються на кращих світових і національних педагогічних здобутках минулого та новітніх педагогічних ідеях сучасних науковців; генерувати нові ідеї (креативність); налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

7. Засоби діагностики результатів навчання:

- усний контроль, який спрямований на подання інформації вербальними засобами та засобами технології дистанційного навчання (ZOOM; Google MEET; Viber);
- графічний наочний (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі), спрямовані на подання інформації шляхом сенсорно-перцептивної діяльності;

- письмовий, тестовий, семестровий контроль (виконання самостійних робіт та тестових завдань на платформі MOODLE та інших дистанційних системах, складання екзамену очно або на платформі MOODLE);
- практична перевірка (підготовка рефератів, презентацій, виступів), спрямованих на формування знань, практичних умінь та навичок;
- самоконтроль і самооцінка.

8. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лекційні заняття	семінарські заняття	самостійна робота
Тема 1. Освітологія – витоки наукового напрямку.	18	2	4	12
Тема 2. Складові освітологічної підготовки.	18	2	4	12
Тема 3. Конкурентоспроможність та джерела розвитку освітніх систем.	16	2	4	12
Тема 4. Інноваційна освітня діяльність.	20	4	4	12
Тема 5. Інновації у вищій освіті.	14	2	2	10
Тема 6. Сучасні освітні технології.	18	2	4	12
Тема 7. Професійна готовність працівників освіти до педагогічної діяльності.	16	2	2	10
Разом	120	16	24	80

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лекційні заняття	семінарські заняття	самостійна робота
Тема 1. Освітологія – витоки наукового напрямку.	16	2	2	12
Тема 2. Складові освітологічної підготовки.	20	-	-	20
Тема 3. Конкурентоспроможність та джерела розвитку освітніх систем.	14	-	2	12
Тема 4. Інноваційна освітня діяльність.	18	2	2	14
Тема 5. Інновації у вищій освіті.	16	-	2	14

Тема 6. Сучасні освітні технології.	16	2	2	12
Тема 7. Професійна готовність працівників освіти до педагогічної діяльності.	20	-	-	20
Разом	120	6	10	104

9. Форми поточного та підсумкового контролю.

Контроль результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється через систему контрольних заходів для проведення поточного контролю з кожного змістового модуля: поточний контроль на навчальних заняттях, модульні контрольні роботи, самостійна робота з використанням платформи MOODLE та засобів дистанційного навчання (ZOOM; Google MEET; Viber) упродовж 1 семестру (денна форма здобуття вищої освіти) та на настановній сесії і в 1 семестрі (заочна форма здобуття вищої освіти) та у формі екзамену під час проведення підсумкового контролю.

Здійснюється на семінарських заняттях у формах: усного опитування під час виступів здобувачів вищої освіти, письмового експрес-контролю та перевірки завдань самостійної роботи.

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12. Відповідно до специфіки навчальної дисципліни розроблено та затверджено на кафедрі педагогіки та менеджменту освіти критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти.

Оцінювання результатів аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фахових фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в посібнику відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах,

		поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з посібником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати фахові явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми, моделі.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат, презентацію й обґрунтувати відповідні положення.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить фахові поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості фахових процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки освітології як науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні фахові явища, процеси.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з освітології, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати освітологічні проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити

		матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні фахові явища, процеси.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання з освітології; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній і письмовій формі та у формі презентацій, моделей; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (URL: <https://kpnu.edu.ua/publicna-informatsiia/>).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Критерії оцінювання семінарських занять

Бали, що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання	Зміст навчального матеріалу
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Освітологія – витоки наукового напрямку».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Складові освітологічної підготовки».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Конкурентоспроможність та джерела розвитку освітніх систем».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі

	на платформі MOODLE з теми лекції «Інноваційна освітня діяльність».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Інновації у вищій освіті».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Сучасні освітні технології».
4-12	Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному (асинхронному) режимі на платформі MOODLE з теми лекції «Професійна готовність працівників освіти до педагогічної діяльності».
4-12	Обговорення результатів вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з навчальних тем, отриманих на лекціях і під час самостійної підготовки у ході семінарських занять.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«A – відмінно»	20 – 18 бали	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з Освітології, володіє вивченим матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основні тлумачення, терміни тощо, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці, вибираючи правильну відповідь, глибоко володіє матеріалом, логічно, послідовно використовує для обдумування і отримання 90% до 100 % правильних відповідей (від 0 до 2 помилок).
«B і C – добре»	17 – 15 балів	Результат відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідає тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому допускає від 3 до 5 помилок. Здобувач вищої освіти вміє застосовувати знання на практиці, вибираючи правильну відповідь, володіє навчальним матеріалом, логічно, послідовно використовує для обдумування і отримання від 89% до 75 % правильних відповідей.
«D і E – задовільно»	14 – 12 балів	Результат відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР виявив знання і розуміння основних положень дисципліни, але це дозволило відповідати неповно і допускати помилки при виборі правильних відповідей; здобувач вищої освіти не вміє досить глибоко обґрунтовувати свої судження, не в змозі використати знання предмету, що відображається в отриманні від 74% до 60% правильних відповідей (від 6 до 8 помилок).
«F і FX – незадовільно»	11 і менше	Результат відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявив знань і розуміння основних положень дисципліни, що й не дозволило йому дати правильні відповіді та допустити велику кількість помилок при виборі правильних відповідей; здобувач вищої освіти не вміє досить глибоко обґрунтовувати свої судження, не в змозі використати знання дисципліни, що

		відображається в отриманні менше 60% правильних відповідей (від 9 помилок і більше). Здобувач вищої освіти неспроможний виконати тестові завдання з предмету Освітologia.
--	--	---

Академічна доброчесність (URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>). Очікується, що результати навчальної роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна та інформальна освіта (URL: <https://pedahohika.kpnu.edu.ua/neformalna-informalna-osvita-zdobuvachiv/>). Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)».

У випадку, якщо здобувач вищої освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (URL: <https://kpnu.edu.ua/publiczna-informatsiia/>), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій навчальній темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

– закінчення навчання на професійних курсах, семінарах або тренінгах, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

Студія онлайн-освіти «EdEra»:

- [Управління школою. Практикум.](#)
- [Ефективні комунікації для освітніх управлінців](#)
- [Chat GTP для освітян: як перетворити ІІІ на ефективного асистента](#)
- [Вчителі 2.0: онлайн-курс із професійного розвитку і наставництва](#)
- [#blend it: опануємо змішане навчання](#)
- [Онлайн-курс для вчителів та керівників шкіл про дистанційне навчання](#)
- [Онлайн-курс для педагогів та керівників закладів професійно-технічної освіти \(ПТО\) про дистанційне навчання](#)
- [Онлайн курс для директорів Автономія школи](#)
- [Програма підвищення кваліфікації Права людини в освітньому просторі](#)
- [Академічна доброчесність](#)
- [Впровадження інновацій в школах](#)

Платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus»:

- [Управління якістю освіти в школі](#)

- [Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах](#)
- [Стрес-менеджмент для освітян](#)
- [Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості](#)
- [Секрети успішних директора і директорки школи](#)
- [Стартуємо до успішної школи](#)

Освітній проєкт «На урок»:

- [Використання методології Scrum у професійній діяльності вчителя](#)
- [Підвищення кваліфікації педагогів: розвиток цифрової компетентності](#)

Громадська спілка «Освіторія»:

- [Школа освітніх управлінців](#)
- [Програма підвищення кваліфікації «Рішення-орієнтований підхід для педагогів і освітніх управлінців».](#)

Національна освітня платформа «Всеосвіта»:

- [Професіоналізм педагогічних працівників: чинники формування і критерії оцінки у контексті трансформації освітньої галузі](#)
- [Фінансово-господарська та кадрова конкурентоспроможність закладів освіти в умовах децентралізації влади](#)
- [Формування та вдосконалення управлінських компетентностей керівників закладів освіти в контексті реформування освітньої галузі](#)
- [Основи охорони праці для працівників та роботодавців](#)
- [Психологічні засади управління освітньою організацією](#)
- [Використання артпрактики «нейрографіка» у життєво-професійній діяльності педагога](#)
- [Диверсифікація зайнятості керівників закладів загальної середньої освіти пенсійного віку в контексті реформування освітнього законодавства](#)
- [Контент-маркетинг послуг підвищення кваліфікації: нові виклики для керівників закладів освіти](#)
- [Впровадження цілей сталого розвитку в освітній процес закладу освіти](#)
 - призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей;
 - призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті: наявність наукової публікації; волонтерська діяльність.

Оцінювання семестрового екзамену

Білет екзамену складається з трьох теоретичних питань, які надруковані на папері або відображені на платформі MOODLE.

Наприклад:

1. Конкурентоспроможність освітніх систем.
2. Інноваційна освітня діяльність.
3. Розкрийте структуру освітньої технології.

За умови введення карантинних обмежень чи обмежень воєнного стану та організації освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання екзамен може бути проведено з використанням платформи MOODLE.

Критерії оцінювання семестрового екзамену:

«відмінно» 40-35 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння дисципліни, висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає фахові засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«добре» 34-29 балів	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому ним допускається 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та фаховому оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«задовільно» 28-24 бали	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у фаховому оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«незадовільно» 23 бали і менше	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним і методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача. Здобувач не дотримується принципів академічної доброчесності.

За умови введення карантинних обмежень чи обмежень воєнного стану та організації освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання екзамен може бути проведено з використанням платформи MOODLE у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета, який складається з 3 питань, кожне з яких може бути оцінене на максимальну кількість балів, а саме: перше питання – 15 балів; друге питання – 15 балів; третє питання – 10 балів.

Критерії оцінювання питань семестрового екзамену з використанням платформи MOODLE, на які виділено 15 балів:

«відмінно» 14 – 15 балів	Здобувач вищої освіти письмово виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє
------------------------------------	--

	розуміння дисципліни, висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає фахові засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«добре» 12 – 13 балів	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому ним допускається 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та фаховому оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«задовільно» 9 – 11 балів	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у фаховому оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«незадовільно» 8 балів і менше	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним і методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача. Здобувач не дотримується принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання питань семестрового екзамену з використанням платформи MOODLE, на які виділено 10 балів:

«відмінно» 9 – 10 балів	Здобувач вищої освіти письмово виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння дисципліни, висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає фахові засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«добре» 8 – 7 балів	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому ним допускається 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та фаховому оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	добросовісності.
«задовільно» 6 балів	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у фаховому оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«незадовільно» 5 балів і менше	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним і методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача. Здобувач не дотримується принципів академічної доброчесності.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перелік питань семестрового екзамену з навчального предмету «Освітологія»

1. Генеза поняття «Освіта».
2. Освіта як відображення сутності суспільного розвитку.
3. Розкрийте зміст понять «едагогіка» та «освітологія».
4. Становлення та розвиток освітології в Україні.
5. Формування освітології як наукового напрямку інтегрованого дослідження сфери освіти.
6. Науковий тезаурус освітології як наукового напрямку.
7. Значення освітології у сталому розвитку суспільства.

8. Освітнологія як галузь міждисциплінарного наукового пізнання.
9. Історія освіти та її значення для модернізації освітньої галузі.
10. Освітня політика.
11. Освітнє право.
12. Управління освітою в Україні.
13. Економіка освіти.
14. Механізми розвитку освіти.
15. Поняття конкуренції та конкурентоспроможності освітніх систем.
16. Аналіз освітньої статистики та глобальних рейтингів у сфері освіти.
17. Основні чинники глобальної конкуренції на ринку освітніх послуг.
18. Стратегії мінімізації наслідків глобалізації на ринку освітніх послуг.
19. Освіта як сфера проєктування.
20. Моніторинг освіти.
21. Стандартизація і конвергенція освіти.
22. Національна система і національна рамка кваліфікацій.
23. Забезпечення багатопрофільності університетської освіти як провідна мова конкурентоспроможності вищої школи.
24. Методики оцінювання ефективності інноваційної політики закладу вищої освіти.
25. Синтез освіти і науки.
26. Випереджувальна функція освіти в розвитку якості людини, якості суспільного інтелекту, якості самої освітньої системи.
27. Інноваційна освітня діяльність в закладі освіти.
28. Характеристика поняття «Інноваційна освітня діяльність».
29. Основні підсистеми та процеси життєдіяльності закладу освіти.
30. Характеристика освітньої підсистеми як складової системи життєдіяльності закладу освіти.
31. Характеристика інноваційної підсистеми як складової системи життєдіяльності закладу освіти.
32. Характеристика управлінської підсистеми як складової системи життєдіяльності закладу освіти.
33. Характеристика підсистеми забезпечення функціонування закладу освіти.
34. Розкрийте ознаки інноваційної освіти.
35. Характеристика інноваційної політики закладу освіти.
36. Характеристика поняття «освітній простір» та «інноваційний освітній простір».
37. Прогнозування інноваційного розвитку закладу освіти.
38. Проєктно-орієнтований розвиток закладу освіти.
39. Характеристика поняття «Інновації у вищій освіті».
40. Розвиток сучасного закладу вищої освіти в контексті євроінтеграційних процесів.
41. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), 2015 р.

42. Імплементація Болонського процесу у вищу освіту країни.
43. Парижське Комюніке 2018 р.: студентоцентроване навчання.
44. Парижське Комюніке 2018 р.: вдосконалення викладання і надзвичайна важливість національного та міжнародного діалогу із залученням усіх стейкхолдерів.
45. Римське Комюніке 2020 р.: розвиток більш інклюзивного простору вищої освіти.
46. Римське Комюніке 2020 р.: розвиток більш інноваційного простору вищої освіти.
47. Римське Комюніке 2020 р.: розвиток взаємопов'язаного та стійкого Європейського простору вищої освіти.
48. Розвиток в закладі вищої освіти інклюзивного освітнього середовища.
49. Розкрийте сутність сучасних освітніх технологій.
50. Розкрийте сутність сучасних інтерактивних технологій навчання.
51. Розкрийте сутність сучасної технології ситуаційного навчання (кейс-метод).
52. Розкрийте сутність сучасної проєктної технології навчання.
53. Розкрийте сутність сучасної квест-технології.
54. Розкрийте сутність сучасної технології web-квест як різновиду освітнього квесту.
55. Розкрийте сутність сучасних імітаційних технологій навчання.
56. Розкрийте сутність гейміфікації в освіті.
57. Розкрийте сутність сучасної інтегративно-модульної технології навчання.
58. Розкрийте сутність професійної готовності працівників освіти до педагогічної діяльності.
59. Охарактеризуйте основні компоненти готовності до педагогічної діяльності.
60. Охарактеризуйте змістово-операційний компонент готовності як систему професійних знань, умінь і навичок, педагогічне мислення, професійне спрямування уваги, сприймання та пам'яті.
61. Охарактеризуйте мотиваційно-цільовий компонент готовності як позитивне ставлення та інтерес до професії, бажання присвятити себе педагогічній діяльності.
62. Охарактеризуйте оцінний компонент готовності як самооцінка власної професійної підготовленості.
63. Охарактеризуйте ціннісно-орієнтаційний компонент готовності як розуміння професійних цінностей та етичних норм, духовність, громадська активність та професійна відповідальність.
64. Охарактеризуйте комунікативно-інформаційний компонент готовності як комунікативну компетентність; сформованість комунікативних умінь; розвиток інформаційної культури; використання новітніх інформаційних технологій у професійній педагогічній діяльності.

65. Охарактеризуйте креативний компонент готовності як розвиток педагогічної творчості; педагогічна майстерність та професійна культура; використання нових, креативних підходів у методиці навчання.

66. Розкрийте зміст готовності до реалізації інновацій в освітній діяльності.

67. Охарактеризуйте готовність керівника закладу освіти до реалізації функції організування в професійній діяльності.

68. Участь громадськості у формуванні освітньої політики як новітня тенденція розвитку освітньої спільноти.

69. Освіта дорослих як складова інноваційної освітньої політики.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни, (електронний журнал на платформі MOODLE)

Категорія	Лекції	Семінарські заняття, самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль	Екзамен	Загальний бал
ЗМ 1	0	40	20	40	100

12. Рекомендована література.

ОСНОВНА:

1. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. ФОП Домбровська Я.М., 2019. 90 с.

2. Вступ до освітології : навч. посібник / упорядн. : В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, К. : ВП «Едельвейс», 2017. 382 с.

3. Менеджмент освітньої організації / О.І. Мармаза. Х. : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.

4. Освітологія: фахова підготовка : навч.-метод. посібник /за ред. В.О. Огнев'юка, Київський університет імені Бориса Грінченка. К. : ВП «Едельвейс», 2014. 612 с.

5. Сисоєва С.О., Батечко Н.Г., Тригуб І.І. Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: досвід Європейського Союзу : методичні рекомендації до освітнього модуля / За заг.ред. С.О. Сисоєвої. Київ : ТОВ «Видавниче Підприємство «Едельвейс». 2020. 36 с.

6. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.

7. Шевчук С.С. Сучасні освітні технології у професійній підготовці кваліфікованих робітників: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2022. 158 с.

ДОПОМІЖНА:

1. Арешонков В.Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2020. Т.2, №2. URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2>

2. Бесарабчук Г.В. Ефективність викладання у вищій школі як основа покращення функціонування якості управління сучасного університету // Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 34 (1–2023). Київ: Міленіум, 2023. (362 с.) С.7–20. : URL: <http://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/283863>
3. Буйницька О.П., Варченко-Троценко Л.О., Грицеляк Б.І. Цифровізація закладу вищої освіти. Освітологічний дискурс: електронне наукове фахове видання.2020. № 1(28). С.64–79. : URL: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.1.6>
4. Вербиненко Ю. Професійна готовність до педагогічної діяльності : URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12274/1/Professional.pdf>
5. Вовк М., Ходаківська С. Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2019. Т.2, №16. С.39–48. : URL: [https://doi.org/10.35387/od.2\(16\).2019.39-48](https://doi.org/10.35387/od.2(16).2019.39-48)
6. Горбачевський С., Орда М. Напрямки використання сучасних технологій в інформаційному забезпеченні системи військової освіти. Військова освіта.2020. №1(41). С.103–108. : URL: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2020-1/103-108>
7. Задоріна, О.М., Качан, Т.В., Задорін, В.В., Варга, Н.І. (2023). Сучасні технології в освіті: потенціал та тенденції розвитку. Академічні візії, (19). : URL: вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/359>
8. Кремень В.Г., Луговий В.І., Саух П.Ю. Освіта і наука – основа інноваційного людського розвитку. Пропозиції НАПН України до Стратегії людського розвитку. Вісник НАПН України. 2021. Вип. 2 (2). С. 1–5. URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-14-3>.
9. Кучинська І.О. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г. 2020. 292 с.
10. Освітологія: витоки нового наукового напрямку: монографія / за ред. В.О. Огнев'юка. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. 336 с.
11. Освітологія: хрестоматія: навч. посібн. для студентів вищ. навч. закладів / Укладачі : Огнев'юк В.О., Сисоєва С.О. К. : ВП «Едельвейс», 2013. 728 с.
12. Сисоєва С.О. (2022). Порівняльна педагогіка в контексті розвитку освітології. ОСВІТОЛОГІЯ, (3), 17–23. : URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2014.3.1723>
13. Сисоєва С.О., Батечко Н.Г., Тригуб І.І. Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: досвід Європейського Союзу : методичні рекомендації до освітнього модуля / За заг.ред. С.О. Сисоєвої. Київ : ТОВ «Видавниче Підприємство «Едельвейс». 2020. С.32-35.
14. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) 2015 р.; Парижське Комюніке 2018 р.; Європейський простір вищої освіти в 2020 році. Звіт про імплементацію Болонського процесу. Люксембург: Видавничий дім Європейського Союзу, 2020 р. / пер. з англ. Міністерство освіти і науки України. Київ: МОН, 2020. 214 с.; Римське комюніке, 2020.

15. Тимошко Г.М., Гладуш В.А. Розвиток комунікативної компетентності педагогів в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 192 с.

16. Толочко С. Едукологія та освітологія: актуальність розвитку наук в умовах реформування освіти в Україні. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. 2018. Вип. 2. С. 179-191.

17. Фурман А.В. Об'єкт, предмет, метод і завдання освітології як інтегрального наукового напрямку : «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали IV Міжнародної наук.-практ. конференції (м. Тернопіль. 28 жовтня 2022 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2022. С. 17-22 : URL: http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47832/1/281222_merged%20%281%29.pdf#page=17

18. Фурман А.В. Освітологія як полідисциплінарний напрям : фундаменталії і методології. Психологія і суспільство, [S.l.], п. 1, р. 36-78, мар. 2023 : URL: <http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1205>.

19. Чапук Ю. Готовність до педагогічної діяльності як наукова проблема : URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/9141/1/pedagogical%20activity.pdf>

20. Черчик Л.М. Управління розвитком персоналу та технології самоменеджменту : навчальний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022. 269 с. : URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22053/3/URP_TSM_posibn_2022.pdf

Рекомендовані джерела інформації:

Навчально-методичне забезпечення знаходиться в електронному вигляді на платформі MOODLE кафедри педагогіки та менеджменту освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: URL: <https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1549>

1. Закон України «Про освіту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Закон України «Про вищу освіту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. Концепція розвитку педагогічної освіти: URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр. : URL: (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>);

5. Інститут вищої освіти НАПН України : URL: <https://ihed.org.ua/publications/>

6. Електронна бібліотека НАН України : URL: <https://lib.iitta.gov.ua/>

7. Електронна бібліотека К-ПНУ : URL: <https://library.kpnu.edu.ua>